

INDHOLDSPLAN

2017 / 2018

BORNHOLMS EFTERSKOLE
Haslevej 103
DK-3700 Rønne
+(45) 56951343
www.bornholmsefterskole.dk

HISTORIE OG VÆRDIGRUNDLAG

1.1 HISTORIE

1.2 VÆRDIGRUNDLAG

1.3 SKOLENS FORMÅL

UNDERVISNING

2.1 Undervisningsprincipper

2.2 Årsplan

2.3 Standardskema

2.4 Fag

2.5 Inklusion

2.6 Uddybning af metoder

2.7 Linjeundervisning

PÆDAGOGISKE PRINCIPPER

3.1 Pædagogisk tilrettelagte aktiviteter

3.2 Pædagogisk tilrettelagt samvær

UDDANNELSES- OG ERHVERVSVEJLEDNING

FORÆLDRESAMARBEJDET

EVALUERING

1

HISTORIE OG VÆRDIGRUNDLAG

1.1 HISTORIE

Bornholms Efterskole blev oprettet i 1980 under navnet Efterskolen Leg og Virke Blykobbe, af initiativtagere fra Socialdemokratiets børne- og familieorganisation DUI Leg og Virke og var dermed en af arbejderbevægelsens daværende 6 efterskoler.

Skolen startede som et alternativ til mange kristne efterskoler, der havde præget efterskoleverdenen i mange år. I 1993 kom DUI Leg og Virke i økonomiske vanskeligheder og skolen blev i den ombæring knyttet til fagbevægelsen og socialdemokratiet, og fik dermed et lokalt afsæt i de socialdemokratiske partiforeninger og den lokale fagbevægelse der er forankret på øen. Disse udgør også i dag skolens repræsentantskab, hvorfra skolens bestyrelse, formand og næstformand, vælges på det årlige repræsentantsskabsmøde.

I 1980 åbnede skolen dørene for 30 elever i aldersgruppen 14-18 år med undervisning på 8., 9. og 10. klassetrin. I dag har skolen 78 elevpladser.

I 2010 blev det, på det årlige repræsentantsskabsmøde, besluttet at Blykobbe Efterskole, i forbindelse med en større pædagogisk omlægning og et behov for et nyt image, skulle ændre navn til Bornholms Efterskole.

1.2 VÆRDIGRUNDLAG

På Bornholms Efterskole er fællesskabet bærende, men der er samtidig fokus på den enkeltes behov og udvikling. Med respekt for den enkelte, vil vi styrke den unges evne til at indgå og deltage aktivt i et demokratisk fælleskab.

Vores undervisning er digitalt baseret og differentierende i forhold til elevernes forskellige udgangspunkter for læring. Vi arbejder i høj grad tværfagligt, praksisorienteret, projektorienteret og udfordringsbaseret. Vi lægger vægt på kreativitet og æstetiske læreprocesser. Vi bruger skolens unikke, omgivende natur, både i hverdagen, i vores linjefag og i den daglige undervisning.

På Bornholms Efterskole er der tid og ro til at fordybe sig. Vi tilbyder en oplevelse, som er langt væk fra byens stressfulde hverdag. Vi bor midt i skoven, lige ved havet, tæt på klipperne. Det giver perspektiv og livskvalitet.

Vi har fokus på det lokale. Økologi. Sundhed. Kvalitet. Innovation. Både i skolens køkken og i undervisningen, hvor vi ønsker at indgå i kooperative fællesskaber med lokale virksomheder, der motiverer eleverne til at udnytte innovation og teknologi til at løse reelle problemer i nærmiljøet. Fællesskaber som giver værdi for mange.

Vi stiller krav til vores elever og forventer, at de er engagerede og deltagende i skolens undervisning og fællesskab. Vi søger at vores elever, gennem deres efterskoleophold, gøres livsduelige og uddannelsesparate.

1.3 SKOLENS FORMÅL

Bornholms Efterskole har til formål gennem et demokratisk fællesskab og gennem pædagogisk tilrettelagte aktiviteter og samvær, at fremme kendskabet til de samfundforhold der både kan skabe og begrænse indflydelse, og derigennem bidrage til at de unge mennesker får et indgående kendskab til relevante, farbare veje til indflydelse på deres egen og samfundets udvikling - med det for øje at ændre samfundet i en demokratisk retning i overensstemmelse med den socialdemokratiske arbejderbevægelse.

Det er ligeledes skolens formål, at motivere til læring og faglig udvikling, gennem dannende, forpligtende fællesskaber og æstetiske læreprocesser.

Det er stifternes og bestyrelsens ønske, at de formål opfyldes ved:

- at eleverne tilegner sig indsigt i og forudsætning for kritisk at analysere og vurdere de kræfter, processer, herunder grupperinger, modsætninger og konflikter, der findes og virker i samfundet.
- at eleverne udvikler evner til, gennem vurderinger og argumentation, at bedømme og ændre de værdinormer der findes. Jf. eksempelvis skolefondsprojekt (se s. 5).
- at eleverne tilegner sig en forståelse for deres stilling og rolle i samfundet og udvikler en adfærd, der gennem aktiv handling giver dem indflydelse på de forskellige grupperinger som styrer samfundsudviklingen.
- at eleverne lærer andre arbejdspladser og organisationer end efterskolen at kende gennem kooperative fællesskaber, arbejdspraktik, gæstelærere og foredragsholdere, samt får et indgående kendskab til organisationer og institutioner, som har indflydelse på arbejdslivet.
- at eleverne gennem motiverende undervisning, udvikler en generel læringslyst og forbereder dem til videre uddannelse og arbejdsliv.
- at efterskolens forstander og undervisningspersonale har et, efter bestyrelsens opfattelse, afklaret forhold til skolens formål, egenart og organisatoriske tilknytning og at den enkelte bidrager til forståelse heraf.
- At der i undervisningen arbejdes med forskellige pædagogiske metoder:
  - Æstetiske læreprocesser - gennem følelsesmæssig og kognitiv erkendelse, at opleve og skabe nye betydninger
  - Udfordringsbaseret og problemorienteret projektarbejde
  - Der tages udgangspunkt i reale og konkrete problemfelter
  - Der arbejdes tværfagligt
  - Der arbejdes målstyret og med formidling og argumentation for øje
  - Praksis er baseret på en kombination af teoretisk, praktisk og skabende arbejde

2

UNDERVISNING

På Bornholms Efterskole ønsker vi at arbejde med et dannelsesbegreb, som både favner elevernes faglige udvikling i forhold til gældende lovgivning, samt gør eleverne i stand til at tage vare på eget liv.

Dette dannelsesbegreb faciliteres gennem et konstant pædagogisk balancering mellem elevens umiddelbare behov og udviklingspotentiale. Vi ønsker at hjælpe eleven ind i en forståelse af eget ståsted i forhold til og i samvær med sin omverden. En pædagogiske praksis, der fordrer et stærkt fællesskab, hvori den enkelte kan agere frit og har en meningsgivende rolle. Heri ligger vores praksis for inklusion.

2.1 Undervisningsprincipper

På Bornholms Efterskole mener vi, at eleverne skal forberedes på et foranderlig og omskiftelig hverdag, som hele tiden stiller krav til dømme- og handlekraft. De skal kunne tage styring i eget liv og træffe de beslutning, som passer til egne værdier og normer. En hverdag, som både rummer arbejdsliv og privatliv, vi som skole forpligter os på at forberede og danne eleverne til. Det kan kaldes livsduelighed.

På en efterskole bor man sammen. Skolen er et hjem. Her sover vi, spiser, har undervisning og er sammen. Derfor kræver vi også af alle, at man tager ansvar for sig selv og hinanden. Vi rydder op efter os selv. Vi overholder aftaler. Vi lærer. Alt med respekt for os selv og hinanden. Det er for os livsduelighed. At alle tager sit ansvar. Så kan vi mødes og udvikling kan ske.

I undervisningen må vi ligeledes alle tage ansvar. Men ansvar kan nemmest tages, når det gives. Derfor ønsker vi at bygge en undervisning, hvor man som elev bliver givet ansvar. Et ansvar man kan leve op til. Som elev og lærer. Eleven leger og sanser. Dette i den ramme læreren har sat. Som lærer forbereder man en ramme, hvori eleven føler sig rustet og inviteret til at tage ansvar for sig selv og andre. Hvor eleven har mulighed for at arbejde på eget niveau. Tage udgangspunkt i sit eget liv. Her hjælper læreren eleven videre. Videre ind i nye verdner og ny viden. Viden som giver dømmekraft. Handlekraft. Livsduelighed.

Som eksempel på en ramme, hvor man har mulighed for at tage ansvar, har vi på Bornholms Efterskole oprettet en skolefond. Her kan alle søge penge til at berige skolens hverdag og fællesskab - nu og i fremtiden. Her kan man søge penge til sit projekt, så længe det lever op til fondens kriterier. Man skal ikke, men man kan. Det er elevens ansvar at tage udfordringen til sig.

Måske er der en dansklærer, som synes det kunne være spændende at arbejde med ansøgninger til fonden. Undervisningen kunne handle om modtagerrettet kommunikation og idéudvikling. En disciplin, som er en del af den skriftlige prøve i dansk. Her bliver det blot virkelighed. Hvis din ansøgning og idé er god nok, bliver det til virkelighed. Du får dine fodboldmål, symaskine, langrendsski.

Måske kan matematiklæreren også bruge fonden i undervisningen. Til budgetplanlægning og fremskrivninger. Eller behovsundersøgelser. Vil vi overhovedet have langrendsski på skolen? Eller ville vi bruge dem? Alt sammen en del af Forenklede Fælles Mål. Måske er undervisningens rammer et tværfagligt forløb mellem dansk og matematik, hvor produktet er en ansøgning til fonden. Måske bliver din idé og dit projekt til virkelighed, hvor du afsætter dit mærke på skolens historie. Men det kræver, at man tager ansvar for sit arbejde og gør sit bedste.

På Bornholms Efterskole er vi stolte af vores ø. Den er smuk og overskuelig. Vi har natur her, som ikke findes andre steder i Danmark. Og det er vi stolte af. Det skal kunne ses i undervisningen. Derfor har vi også linjer. Adventure, Mountainbike og Media. Linjer som alle bruger og passer til vores ø. Derfor vil vi også vores ø. Vi vil samarbejde med de lokale. Vi vil berige Bornholm.

Vi kan lave annoncer i Media for små iværksættere. Vi kan arbejde med kommunikation og PR. Vi kan øve os i at fortælle andres historier gennem foto og film. Virkelige historier fra øen. Adventure arrangerer allerede adventurerace for øens udskolingsklasser med aktiviteter vi laver til daglig. Stort slået op. Eleverne er med til at arrangere og finde på under - kyndig vejledning af skolens lærere selvfølgelig. Den nye mountainbike-linje bidrager både fysisk og i folks bevidsthed til Bornholms nye image som mountainbike-ø. Vi er med til at udvide og bygge sporene på hele øen sammen med vores instruktører og med til at udbrede kendskabet til øens muligheder.

Alle har det til fælles, at de vil vores ø og vil samarbejde. Det er en del af at være livsduelig og tage ansvar.

Når vi arbejder med livsduelighed bliver undervisningen nærværende og virkelig. Vi lader ikke som om. Vi efterligner ikke verden udenfor. Vi agerer med verden udenfor. Skubber til den og lader den skubbe til os. Ligesom det virkelige liv.

Hvordan skal man ellers kunne orientere sig i sit eget liv, hvis man ikke forholder sig til netop livet? Med denne undervisning skaber vi smidig læring. Vi sætter konkrete fag-faglige færdigheder i spil og i relation til elevens erfaringsverden og skaber derigennem kompetencer. Kompetencer, som rækker ud over skolens grænser og ind i elevens verden. Og omvendt. Fælles for de læreprocesser vi ønsker at arbejde med er: høj grad af lokal inddragelse, påvirkning af elevernes virkelighed, praktisk orientering, krav om produkt, formidling, fag-fagligt sigte, tværfaglighed (når det er muligt), samfundsforståelse og virkelighedsnærhed.

For at imødekomme de forskellige kompetence- og vidensmål som beskrevet i Forenklede Fælles Mål fra 2014 for 8. 9. og 10. klasse arbejder vi altid med flere lærere i alle fag, som muliggør holddeling ud fra de nødvendige didaktiske principper, som den pågældende undervisning fordrer.

I fagene arbejdes der med digitale værktøjer, når disse støtter den ønskede læring. Vi tilstræber at arbejde med en digital dannelse, hvor eleverne tager stilling til, hvilken rolle digitale værktøjer - herunder tablets, smartphones, apps og computere - skal have i netop deres hverdag.

2.2 Årsplan

Årsplanlægningen af skoleåret 2017/2018 er bygget op omkring en struktur der veksler mellem et grundlæggende standardskema og fordybelsesuger, der har forskellige fokusområder og kan være fuldt tværfaglige og projektorienterede eller kan være både tværfaglige, fag-faglige og linjebaserede. Det didaktiske og pædagogiske formål med fordybelsesugerne er, at give mulighed for i højere grad at arbejde med de førnævnte undervisningsprincipper. Som det også fremgår af navnet, ligger også tanken om at ugerne udenfor standardskemaet, skal fremme muligheden for at kunne fordybe sig - en vigtig del af vores pædagogiske ståsted og værdigrundlag.

Kursuslængden er 42 uger.

2.3 Standardskema

Tidepunkt	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
07.18 - 07.30	Clean Your Room	Clean Your Room	Clean Your Room	Clean Your Room	Clean Your Room
07.38 - 08.00	Morgenmad	Morgenmad	Morgenmad	Morgenmad	Morgenmad
08.06 - 08.15	Morgentur	Morgentur	Morgentur	Morgentur	Morgentur
08.15 - 08.30	Elevmede	Fælles Samling	Fælles Samling	Fælles Samling	Fælles Samling
08.38 - 10.00	Matematik	MEMO / Rengøring	Samf. / His	Idræt	Linje
10.06 - 10.30	FrugtPause	FrugtPause	FrugtPause	FrugtPause	FrugtPause
10.38 - 11.35	Engelsk	Sprog / Ekstra	Dansk	Matematik	Linje
12.06 - 13.06	Frokost	Frokost	Frokost	Frokost	Frokost 11:45
13.06 - 15.00	FPT	Dansk	Naturfag / Innovation	Engelsk	Medborgerskab
			Pause		
15.06 - 16.00	Studietid ^{3L} _{AL}	Studietid	Naturfag / Innovation	Studietid	Weekend
16.06 - 16.10	Fælles Samling	Fælles Samling	Fælles Samling	Fælles Samling	
Andre tidspunkt på dagen	Interesse Aktivitet	Interesse Aktivitet	Interesse Aktivitet	Interesse Aktivitet / Elevrådsmede	FRE LØR SØN

I standardskemaet (såvel som i fordybelsesugerne) er der påført et akronym, *FPT*, som står for Fag På Tværs og er vores tværfaglige lektioner, som alt efter emne og behov kan indeholde alle fag. Heri læses altså dele af de faglige årsplaner. Man kunne i en tværfaglig lektion arbejde med skolefonds-eksemplet fra før.

Dansk som andetsprog dækkes i de to ugentlige lektioner om tirsdagen, der i skemaet er påført som *Sprog*, dette dækker også de andre valgfag tysk og fransk. Dertil indgår valgfagene også i fordybelsesugerne, både koncentreret og tværfagligt.

2.4 Fag

Vi lever op til Fælles Mål som beskrevet af Undervisningsministeriet og skolen tilbyder undervisning i følgende fag:

Obligatoriske fag 8. + 9. årgang

Dansk
Matematik
Engelsk
Samfundsfag
Historie
Idræt
Naturfag (fysik/kemi, biologi og geografi)

Obligatoriske fag 10. årgang

Dansk
Matematik
Engelsk
Samfundsfag
Historie
Idræt
Iværksætter

Valgfag

Tysk
Fransk
Dansk som andetsprog

2.5 Inklusion

Inklusion er en vedvarende proces, og på Bornholms Efterskole har vi søgt at skabe åbne og udviklingsorienterede læringsmiljøer, hvor alle unge kan opleve sig som aktive deltagere i fællesskabet. Målet har været at de unge skal ses, anerkendes og værdsættes som de unikke personer de er i undervisningen, og dermed sikres faglig, personlig og social udvikling.

Inklusion er en kontekstafhængig og dynamisk proces, der er vanskelig at standardisere. Faglærerne har derfor i samarbejde med skolens coach, haft ansvaret for den didaktiske og pædagogiske indsats med inklusionen i undervisningen. Det betyder, at professionelle voksne konsekvent guider eleverne både fagligt og socialt med udgangspunkt i at se det positive i det, eleven er god til, samtidig med, at eleven skal kende og agere inden for de værdier og rammer, skolen har sat.

Inklusionsarbejdet handler bl.a. om lytte til elevens eget udtryk for eget behov, og bryde elevens kendte mønstre og give mulighed for nye oplevelser. Man kan ikke sige til nogen, at de skal gøre noget på en bestemt måde eller mene noget bestemt. Derfor må inklusion ofte vurderes kontekstuel og tage udgangspunkt i den aktuelle læringsituation og praksisfællesskab, med umiddelbar evaluering efterfølgende eller løbende.

På hvilken måde indtænkes inklusionstanken i skolens arbejde?

Vi ved, at børn og unge er forskellige - og lærer forskelligt. I vores pædagogiske praksis søger vi derfor at tage udgangspunkt i at eleverne lærer på forskellige måder og vi forsøger at bevidstgøre eleven om, hvor hans/hendes læringsstils-mæssige styrkesider er.

Inklusionsarbejdet har i løbet af skoleåret været et dynamisk og tæt samarbejde mellem det fagfaglige og det pædagogiske personale.

Faglærerne og skolens coach som også deltager i undervisningen har derfor løbende arbejdet med, at udvikle inklusionselevernes redskaber til at deltage i og bidrage til fællesskabet i undervisningen.

I vores pædagogiske praksis har vi søgt at tage udgangspunkt i at eleverne lærer på forskellige måder og vi forsøger at bevidstgøre eleven om, hvor hans/hendes læringsstils-mæssige styrkesider er.

De voksne har haft særlig fokus på relationsarbejdet.

Undervisningslokalernes fysiske rammer medtænkes for at fremme inklusionen. Det fysiske læringsmiljø i de enkelte klasser afspejler 'Mange måder at lære på'.

Faglærerne har i undervisnings-planlægningen haft fokus på undervisningsdifferentiering og har bl.a. taget afsæt i elevens ressourcer, både fagligt men også socialt med henblik på at tilbyde eleven bedst mulige lærings vilkår. I planlægningen kan læreren således vurdere makker sammensætning, niveau, lokaler, individuelle læringsmål mm.

Både faglærer og coach har været der til at støtte med særlig fokus på forskellige stilladseringsmetoder som kan variere fra gang til gang med henblik på fastholdelse af eleven.

Coachen har haft mulighed for at differentiere i elevens arbejdsvilkår og har f.eks. lavet særaftaler om pauser eller andre arbejdsformer.

2.6 Uddybning af metoder

Tværfagligt er når der undervises og arbejdes med flere fag på samme tid. Et tværfagligt forløb har fx et overordnet samfundsfagligt eller historiefagligt emne, som man arbejder med og fordyber sig i. I selve opgaveløsningen inddrages så typisk mange andre fag alt efter det givne emne.

Fx kunne emnet være søvn. Det ville have et samfundsfagligt udgangspunkt og ville naturligt inddrage fag som biologi og idræt, men også matematik og dansk. Arbejdet med emnet er baseret på en reel udfordring og gøres dermed funktionelt.

Udfordringsbaseret betyder helt enkelt at undervisningen er baseret på en udfordring. Her søger vi typisk reelle problemstillinger og gerne i samarbejde med andre. På den måde kan vi arbejde med løsninger af real life udfordringer, som findes i samfundets kultur- eller erhvervsliv.

Eksempelvis har vi tidligere lavet samarbejder med de bornholmske havne om nytænkning og udformning af døende havnemiljøer, som bl.a. har været inspiration til havnebadet i Hasle.

Vi har samarbejdet med Kræftens Bekæmpelse, Miljøministeriet og andre om udbredelsen af emner og viden, som normalt ikke er lettilgængelig for unge.

På den måde arbejder vi også innovativt. Vi nytænker og udvikler andres idéer og gør dem faktiske. Vi arbejder også med entreprenørskab, idet vi handler på muligheder og gode idéer og omsætter dem til værdi for andre.

Projektorienteret, er når man arbejder med et emne som et projekt. Her udarbejder man en problemstilling, som skal løses enten teoretisk eller praktisk. Det projektorienterede arbejde består af flere delelementer, som eleverne bliver grundigt trænet i, gennem undervisningen og projektarbejdet. De lærer fx. hvordan man arbejder i grupper, hvordan man laver en god og skarp problemformulering, hvordan man laver målrettet research og hvordan man formidler det tilegnede stof.

De kompetencer vores elever får gennem det udfordringsbaserede og projektorienterede arbejde, er essentielle for at få succes i det videre uddannelsessystem og kompetencer, som er efterspurgt af erhvervslivet.

2.7 Linjeundervisning

På Bornholms Efterskole tilbyder vi tre spændende, udviklende og kompetencegivende linjer, som alle udnytter skolens unikke faciliteter og beliggenhed. Linjerne er opbygget af moduler. Det giver den enkelte elev mulighed for at designe sit eget skoleår, da han/hun kan vælge netop de linjemoduler der passer eleven bedst.

Et modul varer 6 til 8 uger og har et klart fokusområde. På den måde vælger eleven linje i en afgrænset periode, og kan vælge ud fra interesser, kunnen eller et ønske om at opnå specifikke kompetencer. Det giver altså muligheden for at prøve alle linjer af, men det er også muligt at vælge at tage alle moduler på samme linje.

Adventure

Indeholder bl.a. aktiviteter og kurser i kajak/havkajak, klippeklatring, træklating, bouldering, rappelling, abseiling, coast steering, lejrbygning, vandring, militære øvelser mm. Der er mulighed for at få certifikater i fx. havkajak (epp 1) og klatring (S1 og S2), samarbejde, svømmeprøve, anbefaling fra militæret osv.

"Adventure handler om at flytte sine personlige grænser. Det handler om at lære hvordan man reagerer i forskellige situationer, når man er træt og sulten. Og når ens fysiske grænser bliver afprøvet. Det handler om at erfare, hvordan ens grænser kan rykkes mere end man tror. Og så handler det selvfølgelig om at have det sjovt, at hygge sig og om at være sammen i naturen."

- Bjarne Holm / Adventurelærer

Media

Indeholder bl.a. aktiviteter og kurser i kamerateknik og -betjening, billedbehandling, videoredigering, lyssætning, dramaturgi og manuskriptskrivning. Certificeringerne på linjen udvikles i samarbejde med Nextkbh der har erhvervsuddannelserne i medier & IT og Københavns mediegymsiasie.

"Media er for dem, der gerne vil arbejde med fotografi og film på et højt plan. Man får en masse brugbar viden, både gennem teori og praktisk arbejde og man lærer bl.a. hvordan man teknisk betjener et kamera, hvordan man arbejder med lys, hvordan man bearbejder sit materiale i professionelle programmer. Men man lærer også en hel masse om hvordan man fortæller historier med forskellige medier."

- Anne Lass / Fotograf og lærer på Media

Mountainbike

Bornholm er med sin unikke ramme et oplagt sted dyrke mountainbike. Vi har nogle af Danmarks bedste instruktører til rådighed og i skolens baghave ligger et af de spor, øen bliver ved med at få flere af. Det var helt oplagt, at vi på Bornholms Efterskole skulle have en mountainbikelinje.

I undervisningen vil vi tage udgangspunkt i øens mangfoldige og alsidige singletracks, konkurrencer, DM i mountainbike for efterskoler og ture til udlandet – alt sammen for at give eleven bevis på, at han/hun kan fungere som instruktør og lede en mindre gruppe rundt i den danske natur. Modulerne handler om teknisk træning, fysisk træning, gruppeledelse og sikkerhed og indeholder bl.a. aktiviteter og kursusdele i grundposition, nedkørsel/downhill, flowteknik, bremse- og svingteknik, enduro, reparation og vedligehold af cykler, sporbygning osv.

Der arbejdes på at give formidlings- og instruktørkompetencer og hvert forløb har et hovedfokus hvori man slutteligt bliver prøvet med henblik på et instruktørcertifikat.

"Mountainbike på Bornholm er unikt. Vi har nogle forhold herovre, som kan gøre alle vilde med sporten"

- Christian Terry / mountainbikeinstruktør, sporbygger og lærer på Mountainbike

3

PÆDAGOGISKE PRINCIPPER

På Bornholms Efterskole har vi en anerkendende tilgang til den enkelte elev. Vi forsøger altid at møde eleven i øjenhøjde og arbejder i undervisningen ud fra anerkendende principper om inkludering og zonen for nærmeste udvikling. Vi arbejder også ud fra et demokratisk synspunkt om medbestemmelse, ejerskab og estetisk læring og vi anser det relationelle arbejde, som værende altafgørende for at skabe læring og udvikling hos eleven.

3.1 Pædagogisk tilrettelagte aktiviteter

På Bornholms Efterskole ønsker vi at tilbyde et varieret udbud af aktiviteter som både kan være inkorporeret i, være i forlængelse af eller være udenfor det daglige undervisningstilbud.

Fx. arrangerer vi i løbet af året efterskoleaftener der eksempelvis kunne bestå af foredrag, rollespil, teater, koncert el. lign.

En del af den tværfaglige undervisning skal tilrettelægges så den i høj grad er fællesskabsfremmende og samarbejdsfordrende. Der undervises i gruppearbejde og -dynamikker og i bevidstheden om gruppearbejdets forpligtende fællesskaber. Indeholdt i arbejdet er fx. også teambuilding-opgaver som kun kan løses i fællesskab.

Derudover arrangerer hver linje ture eller et arrangement i løbet af året. Det kan fx. være et fotomarathon en lørdag, en skitur til Østerlars eller deltagelse og opbakning til et ultraløb i vang.

Som en del af den demokratiske dannelse vælger eleverne desuden et elevråd, hvorpå de diskuterer aktuelle problemstillinger, pædagogiske idéer og tiltag mm. Elevrådet kan også gives ansvar for at, der i elevgruppen debateres emner som er fællesskabsdannende. Elevrådet er en aktiv og dynamisk enhed, som vælges i og af elevgruppen selv. De deltager i lærermøder og har et ugentligt møde og arrangerer selv elevmøde en gang om ugen.

Hver fredag afholder vi medborgerskab, som en del af vores værdigrundlag om generel dannelse og udvikling til livsduelighed. Jf. folkeskoleloven:

*"Folkeskolen skal gøre eleverne fortrolige med dansk kultur og bidrage til deres forståelse for andre kulturer og for menneskets samspil med naturen. skolen forbereder eleverne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens undervisning og hele dagligliv må derfor bygge på åndsfrihed, ligestyrelse og demokrati."*¹

Vi arbejder ud fra følgende tre kategorier som grundlæggende i dannelsen til medborgerskab:

- a) At opleve et tilhørsforhold til det politiske fællesskab, man er del af i kraft af det land, man bor i og det samfund, man dermed lever i.
- b) At forstå og forholde sig kritisk og konstruktivt til de politiske institutioner på lokalt, nationalt og globalt plan.
- c) At kunne agere politisk i omgangen med andre mennesker i de situationer, hvor en politisk omgangsform er passende.

Formål med medborgerskab og elevråd er, at eleverne tilegner sig indsigt i og forudsætninger for kritisk, at analysere og vurdere de kræfter og processer, konflikter og modsætninger der eksisterer og virker på skolen. Det er vores ønske at dette kan foregå i et positivt, demokratisk forum, hvor

---

¹ Bekendtgørelse af lov om folkeskolen af 26.05. 2005, kap.1, stk.3

elever og ansatte sammen kan diskutere og løse konflikter og problemer. At eleverne udvikler deres evne til argumentere og fremføre sine synspunkter i en større forsamling, samt det kan fungere som et åbent forum hvor æstetisk læring, oplevelser, produkter og faglig viden, fremføres og deles med hinanden.

Der er altid minimum én vagtlærer til stede på skolen og denne lærer har ansvaret for eleverne, er øverste myndighed og har beføjelser i overensstemmelse med skolens værdigrundlag og regelsæt. Vagtlæreren har til opgave at sørge for trygge og hyggelige omgangsformer under sit tilsyn.

I hverdagen er der to vagtlærere fra kl. 15.00 til 19.00 og en vagtlærer fra kl. 19:00 til 23:00. Kl. 23.00 overtager nattevagten, som har tilsyn til kl. 07.00.

3.2 Pædagogisk tilrettelagt samvær

På Bornholms Efterskole er eleverne opdelt i familiegrupper, med tilhørende 1 familielærer, som er den som har den primære kontakt til den enkelte elev og til dennes hjem. Familiegrupperne er særligt i starten sammen i forskellige sammenhænge. Desuden lærer de igennem det arbejdsfællesskab der er omkring praktiske tjanser og pligter, at samarbejde og derigennem opleve fællesskab og samhørighed i en tryk gruppe. Familiegrupperne er sammensat på tværs af alder og køn og sidder sammen til måltiderne. Der arrangeres desuden en fællestur i hver familiegruppe, med et socialt formål.

Familielærerne varetager den enkeltes såvel som hele familiegruppens trivsel og er forpligtet til at være godt orienteret omkring eleven. Familielæreren er bindeleddet mellem hjem og skole og vil i de fleste situationer være den, der forestår den jævnlige kontakt. Denne er således også forpligtet til at videregive bekymrende adfærd eller trivsel. Familielæreren skal både mundtligt og skriftligt orientere, skolens forstander hjemmet og andre myndigheder, der evt. er omkring eleven, ved påtaler, alvorlige overtrædelse af skolens regler, hjemsendelse og bortvisning. Hjemsendelse og bortvisning gøres altid i overensstemmelse og om muligt samarbejde, med forstander og hjemmet.

Køkkenet og måltiderne er en stor del af elevernes og skolens ansattes samvær og en vigtig del af skolens værdigrundlag. Eleverne indgår i madlavnings- og køkkenarbejdet

Efter afsluttet undervisning har eleverne mulighed for at benytte skolens faciliteter og naturen omkring skolen. Skolen hjælper også gerne til med at finde en lokal forening, hvis elever ønsker at deltage i idrætsaktiviteter o.lign. Hver mandag er der ligeledes adgang til den nybyggede multihal på *Peterskolen*, kun 5 minutters gang fra efterskolen, og tirsdag er der adgang til *Rønne Svømmehal*.

I weekenderne arrangeres forskellige aktiviteter, alt efter elevernes ønsker og antallet af elever der bliver på skolen.

Efterskolen er hvert år arrangør af en skolerejse. Rejsens formål er både socialt og fagligt, og kan have forskelligt fokusområde, afhængig af destinationen. Rejsen vil altid have et fagligt fokus, men kan også have et meget linjebaseret indhold.

Skoleårets begyndelse starter med to ugers introforløb, med et stort socialt fokus. Ugerne veksler mellem generel introduktion til skolens undervisning, hverdag, regler osv. og sociale arrangementer og samvær. I løbet af de to uger er der bl.a. en lejr tur og en bustur, hvor eleverne præsenteres for øens diversitet og mange muligheder.

4

UDDANNELSES- OG ERHVERVSVEJLEDNING

For at imødekomme krav og behov for uddannelses- og erhvervsvejledning har vi udvalgt en ansvarlig lærer til at koordinere skolens vejledningsaktiviteter. Det være sig brobygning, erhvervspraktik (hvis behovet opstår), aktiviteter vedrørende uddannelsesplaner og www.optagelse.dk.

I den daglige undervisning vil de kooperative fællesskaber i lokalmiljøet skabe en tættere relation til erhvervslivet, som vi formoder kan give eleverne yderligere erfaring med mulige uddannelsesveje.

5

FORÆLDRESAMARBEJDET

Elevernes forældre introduceres og inviteres på første skoledag til efterskolens intranet, *Podio*. Her vil hovedparten af den daglige kontakt mellem skole og hjem foregå. Det er muligt at følge med i store dele af skolens hverdag gennem intranettet, via en meddelelsestråd/blog, billeder, fraværsregistrering, forældreinfo mm. Det er nemt at kommunikere med en eller flere over *Podio* og både elever, forældre, andre pårørende, lærere og andet personale kan kontaktes herigennem. Det er naturligvis også tilladt at skrive mail eller ringe til skolen/vagttelefonen.

På forældreweekenden, der afholdes sidst i oktober, vil de første skole-hjemsamtaler finde sted. Her diskuteres den foreløbige skolegang, fagligt standpunkt, udviklingstrin mm. Man påbegynder ligeledes arbejdet med uddannelsesvejledningen og evt. brobygning og arbejdspraktik.

Efter samtalerne inviteres alle forældre til møde og debat, hvor man diskuterer evt. problemstillinger, forældreansvar mm.

6

EVALUERING

På Bornholms Efterskole evalueres undervisningen løbende. Der drages fordel af flerlærerordningen, som tilvirker kontinuerlig sparring og evaluering. Evalueringen beskrives ligeledes gennem de respektive læseplaner.

Efterskolen evaluerer løbende og slutteligt sin samlede undervisning og udarbejder en plan for opfølgning på evalueringen. Her vurderer vi, om undervisningen lever op til indholdet i de mål og planer, vi har opstillet.

Hvert andet år foretager efterskolen en selvevaluering, hvor skolens bestyrelse udarbejder en plan for evaluering af skolens virksomhed i forhold til værdigrundlaget.

Denne kan for eksempel have fokus på fællesskab på skolen med udgangspunkt i skolens værdigrundlag og virksomhed. Det er skolens bestyrelse, der beslutter, hvad en selvevaluering skal indeholde.

